

ՕՐԱՊՈՒՐ

20 ՓՐՅ.

ՓՐՅ. 20

Ե. ՅԱՐԻ 28 ՐԷՃԵՊ 1291 ԽՏՐԵԼԼԵՉ 128 ՉՈՐԵԴՇԱՐԹԻ 28 ՕԴՈՍՏՈՍ 1874 Ե. Տ. ՍՊՏՄԱՐԻ. 9 ԹԻԻ 1324

Ա. Չ. Ա. Յ. Ի. Ն.

Վարչական տնօրէնութեանց մէջ կարգացինք թէ՛ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը գաւառաքնակ Հայ Ժողովրդեան կրած ընդհանուր հարստահարութեանց և թշուառութեանց բարձմանը համար հարկաւոր եղած դարմանը ցոյց տալու և գործադրութիւնը խնդրելու նպատակաւ տեղեկագիր մը պատրաստել տուած ըլլալով՝ Գաղ. Ժողովոյ ներկայացուցեր և Գաղ. Ժողովն ալ զայն օրինաւոր և ընդունելի գտնելով որոշեց ի մատուցանել Բարձր. Մեծ Եպարքոսին :

Ամեն. Ս. Պատրիարքը ընտրուելէն ի վեր ընթերցողաց յայտնի է թէ՛ որ մը չէ ունեցած որ խրմեան դաւադրութեան մը չը հանդիպի. ստ կարծես Հայոց Տօն Գարշօսը դարձած ամեն մի շնորհներու կը դիմէ հաստատեալ օրինաւոր իշխանութիւնը տապալելով ամփոխին կողմամբ նորէն վերաբառնալու այն Պատրիարքական աթոռը՝ որ իւր երազէն զատ ուրիշ որ և է միջոցաւ տեսնելիք չունի :

Ամեն խոհեմ մարդ որ խրմեանի այս քարոսեան ընթացքը կը դիտէր, մէկ կողմէն ցաւ մը կըզգար իր մէջ թէ ժամանակաւ խաբէութեամբ ինչպէս կըցեր էր այս մարդը ինքզինքը հրեշտակ հայրենեաց հաւատացնել, և միւս կողմէն կուրախանար որ՝ այդ խաբէութիւնը նոյն ինքն անոր հեղինակին ըստորագրութիւններովն ու գործքերովը իւր կենդանութեանը երևան ելնելով հրեշտակ հայրենեաց կարծուածին, աւերիչ հայրենեաց ըլլալը կը հաստատուի :

Այսու հանդերձ՝ ամեն խոհեմ մարդկանց անհնարին ցաւն այն էր՝ որ նորընտրեալ Պատրիարքին նորընտրութեան արդիւնաբեր օրերն խրմեանց քարոսական գաւադըութեանց կօղակուի և

ազգն ատար օգուտները վայելէ կը զրկուի :

Սակայն այս վերջին պաշտօնական ծանուցման վրայ այդ անհնարին ցաւն անհետելով՝ այսօր մեծ ուրախութիւն մը կայ ամեն ազգասիրաց վրայ տեսնուելով որ՝ Ամեն. Ս. Պատրիարքը ընդհաւ կարևորութիւն չըտալով այդ քարոսական մեքենայութեանց՝ ինքն աւանդին իւր հանրական պարտաւորութիւնները կատարելու կըբաղի. մէկ կողմէն գաւառաքնակ Հայոց թշուառութեանց բարձման տեղեկագիր, և միւս կողմէն Երեւոյնի տնտեսական ժողովոյն ներքին անկազդութեանց վերջ տալու նպատակաւ Բուսինեան էֆէնտիի պէս հմուտ անձանց Ազգային Ժողովոյն կանոնադիր պատրաստել տալով :

Արդ՝ տակաւին չը դիտարկել հանդերձ թէ այդ Բ. Դուռը մատուցուիք տեղեկագիրն ի՞նչ հիման վրայ հաստատուած է և ի՞նչ դարմաններ կառաջարկէ, ատար գոյութեանն ու ներկայացման սկզբանը վրայ չենք կըրնար շնորհակալութիւնն չը յայտնել Ս. Պատրիարք Հօր՝ որ բուն իւր կողմանը պատասխանեց գործքով յայտնելով աշխարհի թէ ինքը Հայոց ազգին Պատրիարքն է և անոր քաղաքական ներկայացուցիչն ու քաղաքական ցաւոյ միջնորդը քաղաքական իշխանութեան առաջը՝ ներքնապէս Հայոց ազգին հողևոր հայրն ըլլալու պաշտօնն ալ իւր վրայ ունենալով :

Չուրացուիք որ խրմեան սրբազան ալ այս սկզբան ծառայեց և նա ալ այդ նպատակին ծառայող տեղեկագիր մը մատուցց, բայց վերջերն անանկ ընթացքներ բռնեց ու տակաւին կը շարունակէ որ մարդ ակամայ կ'աթիպուի մոռնալ անոր երբեմն գործած բարիքն ալ բաղդատելով ատենք վերջէն գործած չարացքը հետ :

Արդ խրմեան սրբազան, եթէ իրօք հայրենասէր մ'իս, ալ դադրէ՛ այդ վերջէն բռնած ընթացքը շարունակել, աշակից եղիր քու յաջորդիդ, աշ-

խատե՛ այդ տեղեկագիրը ընդունել տալու, եթէ անկեղծ էին այդպիսի տեղեկագիր մը պատրաստել տալու մասին քու Պատրիարքութեանդ օրով ցուցած ջանքերդ, մէկդի թող անձնականութիւնը, վրէժնդրութիւնը և վերջնաբերութեան տենչդ. եթէ ազգասէր ես՝ ահա ասպարէզ փորձելու. եթէ փորձառու ես՝ ահա ժամանակ գործադրելու. դի ձմեռն հասնելու վրայ ըլլալով՝ եթէ Աստուած մի արասցէ անցեալ տարուան բաղդին արժանանալ Հայոց գաւառներն՝ ո՛հ, տեսարանը խիտ աղետալի է և դարմանն անկարելի :

ՈՐՈՇՄՈՒՆԻՔ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

Ազգային Կեդր. Վարչութեան :

Ազգ. Կրօնական Ժողովը՝ իւր նախկին երեք նիստերու որոշմանցը մէջէն հետևեալները արժան կը դատէ հաղորդել ազգային լրագրաց ի հրատարակութիւն :

Ա. Պաշտօնական գիր մը գրեց Ժողովը առ Վեհ. Հայրապետն ամենայն Հայոց ի Ս. Էջմիածին, որով իւր ընտրութիւնը ծանուցանելով՝ Սրբազնակատար կաթողիկոսին օրհնութիւնը կը խնդրէ :

Բ. Ներքին կանոնադրութիւն մը խմբագրեց Ժողովոյն համար, և որոշեց որ հաղորդուի այն՝ փոփոխութեամբ իւրիք և առ Գաւառական Կրօն. Ժողովը ի գործադրութիւն :

Գ. Ահեմեան Առաքել Սարկաւազն որոշեց ձեռնադրուիլ քահանայ ի վերայ Եկեղեցւոյն Պեչիկթաշի՝ ըստ խնդրոյ Եկեղեցական դատուն և Թաղականաց տեղւոյն :

Դ. Որոշեց, որ այսուհետև ամենայն ձեռնադրելոյ — թէ՛ վարդապետ և

թէ՛ քահանայ — ձեռքէն երդմնագիր մ'առնուի հաւատարիմ մնալու Ազգային եկեղեցւոյ դաւանութեանը . և անսխալ պահելու ընկալեալ ծէսերն ու արարողութիւնները :

Ե . Չիլինկերեան Յակոբին ձեռքուցած պատկերը անվաւեր և ապօրինաւոր վճռեց , և իւր այս որոշումը յատենի եկեղեցեաց և ի լրագիրս հրատարակել որոշեց :

Զ . Արգիլեց , որ թաղերու մէջ եկեղեցեացիան անօթ ի ձեռին հանգանակութիւնք չըլլան , և այս որոշումը հաղորդեց ամենայն թաղականաց և լրագրաց :

Է . Շիրեան Պաղտիկին Յոյն եկեղեցականաց ձեռք երբեմն կատարուած ամուսնութիւնը՝ Յունաց Պատրիարքարանը անվաւեր և ապօրինաւոր վճռած ըլլալով , ժողովը ըստ խնդրոյ Շիրեանի՝ թոյլ տուաւ , որ կարենայ պսակուիլ ըստ օրինի Հայաստանեայց Սեկեղեցւոյ :

Ը . Լրագրաց մէջ եկեղեցականաց դէմ եղեալ հրատարակութեանց մասին Պաշտօնական Յատարարութիւն մը գրեց առ ազգային լրագիրս և հանդէսըս , որ եկեղեցականաց վրայ լուծակամ տեղումուած յանցանքները փոխանակ առժամայն հրատարակելու լաւագոյն կըլլայ , որ հաղորդեն ժողովոյս ի տնօրէնութիւն :

Թ . Շրջաբերական մ'ուղղեց առ ամենայն թաղս Մայրաքաղաքիս , որ եկեղեցեաց մէջի սպասաւորող եկեղեցականաց վիճակացոյցը շինեն՝ նշանակելով իւրաքանչիւրին տարիքը , ձեռնադրութեան տարին ու պաշտօնը . նոյնպէս պատգուիտ քահանայից պանդրխտութեան տարին , պատճառը և ո՛ր թեմին վերաբերելը :

Ժ . Նոյնպիսի շրջաբերական մը և վիճակացոյց մ'ուղղեց առ Առաջնորդս և առ վանահայրս գաւառաց , որպէս ղի կրօն . ժողովը կարենայ ստուգել և ճիշդ տեղեկութիւն ունենալ եկեղեցականաց որքանութեանն և ինչ հանգամանաց մէջ գտնուելուն վրայ :

ԺԱ . Կրօն . ժողովոյ ատենան ելած ամուսնական վէճերուն համար յատական մասնաժողով մ'անուանեց՝ հինգ քահանայ և մէկ վարդապետ անդամներէ բաղկացեալ , որ այն վէճերը քննեն և տեղեկագրեն ժողովոյն : Այս մասնաժողովը կը գումարուի երկուշաբթի օրերը յԱզգ . Պատրիարքարան :

ԺԲ . Ամուսնական խնդրոյ դժուարակնճիւն պարագայները նկատելով որոշեց տասն եկեղեցական և երկու աշխարհական բանիբուն անձերէ Մասնաժողով մը կարգել , որպէս զի Հայաստանեայց եկեղեցւոյ և Կաթողիկէ եկեղեցւոյ (1) այս մասնաժողովը օրէնքներն ու կանոնները հաւաքեն , և ներ-

(1) Այս երկու բառին վրայ վաղը կ'օտելիք ունենք . Ծ . Խ .

կայացնեն ժողովոյն ի տնօրէնութիւն : Այս Մասնաժողովոյ նիստը շաբաթ օրերը կըլլայ ի Ս . Լուսաւորիչ Ղալաթիոյ :

ԺԳ . Որոշեց որ Եպիսկոպոս , վարդապետ և քահանայ ձեռնադրելի անձանց համար Հայաստանեայց եկեղեցւոյ պահանջած պայմանները խմբագրէ Դիւանը . և այնուհետեւ այն պայմաններուն համեմատ քննուին ընծայացուք : (Կնիք)

25 Օգոստոս 1874

Հ Ե Ռ Ա Գ Ր Ա Լ Ո Ւ Ր Ք

ԳԱՂՂԻԱ

Բարիք 7 սեպտ .

Իւնիվէր լրագրին հրատարակութիւնը , Սէրաւնօ մաջարտին դէմ հրատարակած մէկ յօդուածին պատճառաւ , 15 օր դատարան ենթարկեցաւ :

Մաք-Մահօն մարաշխտը այս ուրբաթ օր սպանիական դեսպանն իւր ներկայութեան ընդունելէն յետոյ , պիտի մեկնի Լիւ և Պէթիւն քաղաքներն երթալու :

Պ . Կիզոյի վիճակէն յոյս չը կայ :

ԱՆԳՂԻԱ

Լոնտրա 7 սեպտ .

Քաղաքիս մէջ զրոյց մ'եղած է թէ քարուքանք Սպանիոյ ջուրերը զրկուած Գերմանիոյ պատերազմական նաւերը զարկեր են : Նաւատորմը կուէթարիա քաղաքին վերայ յարձակողաց դէմ 24 ուսմբ արձակած է եղեր :

ՍՊԱՆԻԱ

Բաթրիա 7 սեպտ .

Էսթէպան գործաւորին գունդը զարկաւ քարոտեան խումբերն , որք Բուխէրտայէն կը փախչէին : Քարոտեանք Բամբուլին՝ քաղաքը կը պաշարեն :

ՊԵՂՃԻՔԱ

Պրիւսէլ 7 սեպտ .

Սպանիական դեսպանն իւր պաշտօնից վաւերագրերը թագաւորին ներկայացոյց :

ՄԻԱՑԵԱԼ-ՆԱՀԱՆԳՔ

Նիու-Եօրք 7 սեպտեմբ .

Նիու-Եօրքի Նահանգին երեսփոխանական ժողովը գումարման հրաւիրուեցաւ Հարաւային-Նահանգաց կացութիւնը նկատողութեան առնելու համար :

ՉԻՆԱՍՏԱՆ

Սանկէ 6 սեպտ .

Զրոյց կայ թէ Չինաց և Ճաբօնի մէկ երեւան ելած զժուարութիւնը հարթուեր են :

ՆԵՐՔԻՆ

ԱՐՔՈՒՆԻՔ

Բարձրագոյն հրամանաւ պատուէր տրուած ըլլալով որ վոսիօրի մէջ երթեկեղ շոգենաւները թէ՛ Տօլմապաղչէի և թէ՛ Չըրաղանի կայսերական պալատներուն բացէն անցնին դառնան , սոյն արգելքին հակառակ վարուող նաւապետներէն 20 ոսկի տուգանք առնուլ որոշուեր է :

ԿՍՅՍԵՐ ԿՆՆԴԱՆԱԳԻՐԸ

Վեհ . Սուլթանը կայսերական լուսանկարիչ Ապտուլհահան Եղբարց ձեռք իւր կենդանագիր պատկերն հանել տալով Գերմանիոյ կայսեր զրկեր է օսմանեան դեսպանին ձեռքով : Վիլհելմ կայսրն ալ առ այդ իւր գահունակութիւնն յայտնելով , Պապէլսպէրկի դպեալին մեծ սրահը զայն կախել հրամայեց և օսմանեան դեսպանն ալ ճաշի հրաւիրեց է :

ՉԻՆԱՓՈՐԶ

Հայտար Բայայ Ուզուն Չայըր ըսուած դաշտը երեքշաբթի օր թնդանօթաճիգ զօրաց հրափորձական մէկ հանդէսը տեղի ունեցաւ կայսրորդի Եւսուֆ Իզզէտտին իշխանին ներկայութեամբ :

ՉՐԱՀԱՏՈՐՄ

Լոնտրայէն կը գրեն թէ Օսմանեան նաւատորմին համար Անգղիոյ մէջ շինուելու վրայ գտնուող երկու զրահաւոր փրգաթոններէն մին՝ Մէնտուհիէ առնուն՝ այս անգամ աւարտելով սովորական հանդիսիւ և օսմանեան դեսպանին ալ ներկայութեամբ ծովս են իջուցեր :

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ԹԱՍԻԱ

Աֆղանիստանի Էմիր Շիր-Ալի-Խանի դէմ իւր որդին Եագուպ-Խան , որ Հերաթի ալ կառավարիչն էր , ապստամբելով , թշնամութեան սկսեց են իրարու դէմ , և այս անգամ երկուքին ալ զօրացը մէջ ճակատամարտ մը տեղի ունենալով , Էմիրին որդին մեծ կորուստով ի փախուստ դարձեր է :

ԳՐԻԲԻ ԳԱՂՏՆԻԲԸ

Աւտրիոյ կառավարութիւնը բանակցութեան մտնելով Գրիւբի դործարանին ներկայացուցչին հետ իւր բանակին համար պողպատ թնդանօթներ շինել տալու , թնդանօթաց տտեսչութեան յանձնաժողովը կը հարցնէ յիշեալ դոր-

ծարանի ներկայացուցչին որ, եթէ աւարտական բանակին համար պէտք ըլլալիք ամբողջ թնդանօթաց կէսն իրենց յանձնարարուի չինել, կարելի է արդեօք մէկ քանի վստահութեան արժանի անձանց ծանօթացնել յիշեալ թնդանօթաց շինութեան գաղնիքը, որով միւս մնացած կէսն ալ ատոնք զառնան յինքն իրենց երկիրը: Առ այս գործարանին ներկայացուցիչը կը պատասխանէ թէ, « Գրիւբի գործարանը « քնաւ ու է պայման չ'ընդունիր « այսպիսի զիջողութիւն մ'ընելու, և թէ « աւելի կ'ընտրէ քնաւ թնդանօթ մ'ալ « չը չինել, քան թէ իւր շինութեան « գաղտնիքը պլուս հաղորդել: »

Մենք ալ կը հարցնենք մենք մեզի թէ, Գրիւբի թնդանօթաց շինութեան այդ գաղտնեացը մէջ արդեօք հայրենասիրական և փառախնդրական փոքրիկ զգացում մ'իսկ կարելի չ'է որ մտնէ:

ՊՐԻՒՄԷԼԻ ԴԵՍՊԱՆԱԺՈՂՈՎԸ

Լա Թիւրքի կը ծանուցանէ թէ, իւր ստացած տեղեկութեանցն համեմատ, Պրիւսիոյ համադգային զինուորական Դեսպանաժողովոյ անդամակցող օսմանեան ներկայացուցիչները, Դարաթէոտորի էֆ. և գնդապետ Էտհէմ պէյ, Պրիւսիէն հասնող վերջին մէկ հեռագրին ծանուցմանն հակառակ, յիշեալ ժողովոյն ատենագրութիւնն յանուն իրենց կառավարութեան ստորագրեր են:

ՆՆՆԳՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Յունաց պատրիարքարանը, իմաց առնելով օստիկանութենէն որ իրենց հիւանդանոցի գործակալներէն մին խազամուլութեան և շալլութեան տուած է ինքզինքը, քննութիւն մը կը բանայ, յորմէ երևան կ'երևնէ թէ յիշեալ գործակալը իրեն հաւաքել յանձնուած գումարէն 500 օսկոյ գումար մը մխտը է:

ՀՐԶԻԳԻ

Հինգշաբթի գիշեր Սիւլէյմանիէ Սալիհ բաշայի ապարանքը գող մտնելով խել մը ծանրագին նիւթեր կը կողոպտեն ու կը մեկնին, ցարդ զանոնք գտնել տնկարելի ըլլալով:

Ետքէն տանը մարդիկը սենեկի մը մէկ անկիւնէն կիսախանձ վիճակի մէջ գիւրավառ նիւթէ շինուած փաթեթ մը կը գտնեն, զոր անշուշտ գողերը, տունը կողոպտելէն յետոյ զայն կրակի ալ տալու նպատակաւ, վառեր հոն ձգեր են, և որոյ մինակ կէսն այրեալ մարեր է:

ՄԵՆԱՎԱՃԱՌ

Կ'ըսեն թէ Բիթլիսոտի վաճառման

իրաւունքն ալ Պօլսոյ մէջ Բէթիի վարչութեան, իսկ գաւառաց մէջ մաքսային տրոյ վարչութեան ձեռքը յանձնել կը խորհուի:

ԳԱՂԱ. ԹՂԹԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Գաղղիական Սեմաֆօր լրագրին մայրաքաղաքէս գրուած թղթակցութիւն մը կը ծանուցանէ թէ, գաղղիական թղթատարական վարչութիւնը որոշեր է թէ Գաղղիոյ և Տաճկաստանի մէջ եղած թղթատարութեան համար, որն որ մինչև ցարդ Մարսիլիայի ճանքով կը կատարուէր, այսուհետեւ, գերմանական և աւստրիական թղթատարութեանց նման, Դանուբի ճանքան ալ գործածէ: Հետեւաբար Բարիզի նաւակը և լրագիրը, չաբաթը երկու անգամ հինգ օրէն պիտի կրնան մայրաքաղաքս հասնիլ:

ԵՐԹԵԻՆԿՈՒԹԻՒՆՔ

Երուսաղէմի կառավարիչ Բեամիլ բաշայ, և յիշեալ վիճակին վարչական ժողովոյ անդամ Թահիր էֆէնտի առջի օր մայրաքաղաքս հասան:

— Կիպրոս կղզոյն մէջ գետնէն հնութիւններ ելնել սկսելով, կայսերական թանգարանի տնօրէն Տօքթօր Տէթիէ ճանաչող ելաւ ասկից յիշեալ կղզին երթալու:

ՊԱՍԻՐԷԹԻ ԻՂՁԸ

Ատենէ մ'ի վեր է որ Պասիւրէթ նախ Աշիւի Սուլթանը, այժմ ալ իւր վերջին մէկ քանի թերթերուն մէջ, Բաշկարի խանութիւնը օսմանեան կայսրութեան հարկատու տէրութիւններ տեսնել կ'արտոյայ: Սակայն պէտք է գիտնալ որ, կ'ըսէ Բուրիէ տ'Օրիւն, Աշիւի Սուլթանին կամ Բաշկարի էմիրին նման հարկատուներն Տաճկաստանի ոյժն չ'են կրնար աւելցնել:

ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾ ՄԸ

Խափանեալ Լեւոնթ-Թայմիլ տնօրէն Պ. Ճ. Լաֆֆան Հանլի Բ. Դրենն արտօնութիւն ստացեր է իսօչնօ վրէժէ (ժամանակ Սրեւելից կամ որ նոյնն է Լեւոնթ Թայմիլ) անուն իւր պուլկարերէն թերթին հրատարակութիւնը շարունակելու, որն որ անգղիէրէնին խափանմանէն ՚ի վեր ակամայ գաղթեցընելու ստիպուած էր:

Ա Ձ Դ

Մաքուր և սննդարար կաթով և ընտիր բարոյականով հայ տիկին մը կայ կաթնատու: Ուղղող կրնայ մեր գրասեն-

եակէն, էտք եղած տեղեկութիւնը ստանալ:

ՀԱՐԻՐԻՆ 25 ՁԵՂԶ
ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐԱՑ
ՆՈՐԱԿԱՌՈՑ

Ամերիկեան վաճառատն բոցուիլը
Մ. Մ. Մինասեան և նկերք պատիւ կը համարին ծանուցանել արգոհաբարակութեան որ իրենց ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՍՈՒՆԸ վերստին կառուցուելով մօտերս բացուեցաւ, և սոյն առթիւ իրենց բոլոր վաճառքները զեղջով պիտի ծախուին սկսեալ օգոստոս 8/20 մինչ 18/30 սեպտ. ուստի հասարակութիւնը յարգանք կը հրաւիրուի այս պատեհութենէն օգուտ քաղելու:

Կարի գործիք, Սոպա և Երկաթ խողովակներու գիներէն միայն հարիւրին 10 զեղջ պիտի ըլլայ:

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՍՈՒՆ
Ճամի Գարուսը
Ղալաթիա

ԼԱՊՏԵՐ
Մ Ն Ո Ղ Ա Ց

ԲՍԱՆ ԵՒ ՀԻՆԴ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐՈՎ
Գ. Պաղտասարեան:

Բովանդակութիւն:— Յառաջաբան
Ընդհանուր տեսութիւն: Այլ և Կին: Կազմակերպութիւն երախայի: Յղու-
թիւն: Կանոնք վասն յղի կանանց: Որոշումն որդեծնութեան ժամանակի: Որդեծնութիւն: Մայր և մանկիկ: Մանկական մարմին: Մանկանց նախնական եօթն տարիներն: Հանդերձ մանկանց: Գուն և շարժում: Սպասուհի: Բնակարան և ընկերակցութիւն: Մանկական հիւանդութիւնք:— Դեղնոտութիւն աչաց և բերնի բորբոքում: Վէրքեր, փսխել Լայ փորհարութիւն, Երեւոյթական անկենդանութիւն: Անզօրութիւն, Թերակազմ լեզու և բերան, տարօրինակ մատեր, Ուղեղի և աղիքներու պաթում, Անկումն ամորձեաց, Մտինքներու բորբոքում: Մորթի հիւանդութիւնք, Անկարգութիւն միղելու գործարանաց: Որովայնի որդեր, Կապոյտ հազ, Անգղիական հիւանդութիւն, Շրջումն ոտաց և սրնգաց:— Վերջին խօսք:— Մշտատեհ Տարեցոյց Ամուսնական:

Ամեն ամուսնացելոց անհրաժեշտ հարկաւոր եղող սոյն նոր հրատարակութիւնը կը ծախուի ՚ի Գին 6 զըշ:

Կեդրոնատեղի նորա Գալաթեան Գրատուն ՚ի Չաքմաքըլար:

ՏՈՒԹՅՈՒ Մ. ՀԻՔԻՄԱՆ

Բարեկու բժշկական համալսարանին
ստուգանքային թիվը Երկու տարեկ
ի վեր կատարած ընթացքը և այժմ Կ.Պ.Պ.
իս գտնուելով սկսած է ամեն երեք-
արթի և ուրբաթ օրերը ժամը 6 էն մին-
չև 8ը ձրի հիւանդ խնամել Եկնի Գա-
մուրի դրան կից ազգային Եկեղեցւոյ
կալուածներէն եղող Ընկերութեան
կերպոնք : Երկ. 15

ԴԱՍԱՐԱՆ

ԵՌԻՍՈՒՅԵԱՆ ԽԱՆԻ ՄԷՉ
ՅԱՐԿ Գ. ԹԻԻ 12

Հայ. Տաճ. Գաղ. Աշխարհագրու-
թիւն, Թուագիտութիւն և Երկրա-
շափութիւն դիւրուսոյց եղանակաւ
և ամեն օր աւանդելի. քիչ ատենէն
Անգլ. և Տօմարակալութիւն ալ պի-
տի լաւելին :
Ծնողք կամ դասաւանդ ամեն
կերպով գոհ պիտի ըլլան :

ՏՈՒԹՅՈՒ Ռ. Պ. ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Հաստատած իւր բնակութիւնն Բերդ
Թարապաշի ճառատէսի թիւ 189 տունը
ուր կիրակի օրերը ժամը 6 էն մինչ 9ը
և ամեն օր մինչ ժամը 4 յատուկ հի-
ւանդներ պիտի ընդունի : Ասոնցմէ 'ի
զատ ամեն ուրբաթ օրերը ժամը 6էն
մինչև 9 դարձեալ իւր բնակարանը և
ամեն երկուշաբթի, հինգշաբթի և շա-
բաթ օրերը 7էն մինչ 9ը Պահճէ Գա-
րու թիւ 24 Իքի գարուը Սինապեան
պփէնտիի դեղարանը ձրի հիւանդներ
պիտի ընդունի : 25 հոկտ.

Մէջհուր կեօզ Թապալի Ալի պէյ
Սէն Բէթէրպալուրկտան պու տէֆա ըմ-
տանալա կէլիպ, բազար Երթէսի կիւն-
լէրի սապահըն սա'աթ Կտէն ախշամըն 8
ինէ գատար կէօզ աղըսընա խայրաթ
պաքմաք վէ ֆաքըրլարա իւզիւմ' օլան
իւաճլարը տախի քէնտի պէտէլինտէն
այրաթ վէրէճէլինի իլան իտէր : Սա
գին օլտուղու մահալ կոսկատա Էլէկ
Չէլմէսի ճառատէսինտէ Սըղըօս սօքաղըն
քաղուսքնա Նմր. 15 մուրադգամ խա-
նէտէ տիր, Իքթիզաթը օլան' սաքին օլ-
տուղու մահալը կոսկատա Էնդաճը Գիւ-
իւքեանլարտան տա սիւալ իտէպիլիր
Բազար կիւնլէրի Թաթիլ տիր :

Ազգային Հիւանդանոցի մամաշինու-
թեան գործարանէն Էլաճ ընտիր և
ծաղկազարդ մեղրեմներ կը գտնուին
Չաքմաքըլար Էօքուլու Մեծ-Նոր
խան միջնայարկ թիւ 49 յիշեալ գոր-
ծարանի վաճառատան մէջ : մեղրեմն
մի ձեւէն ու տեսքէն յայտնի կը տես-
նուի պահանջուած բոլոր աղբիւ հան-
դամանքներն : կը հրաւիրեմ' ներկայ
ազգարարութեամբ ամեն անոնք' որք

հարաւանեաց և ին. հանդէսներու համար
պէտք կուսենան նոյն օրինակ մեղրե-
մներու : Բարեհաճին գալ յիշեալ վա-
ճառատանը և տեսնուլ անկէ իրենց
հաճոյիցը համաձայն պէտք ունեցած
եղրեմներին : և որոյ արժէքը եր-
բէք տարբերութիւն չը կընէր օտարազ-
դի մեղրեմնի արժէքէն :

Յուսով եմ թէ ներկայ Ազգ. Մե-
ծադոյ ազգայիններէ ընդունելութիւն
գտնելով, կը փութան փոխանակ օտա-
րին դրամներ յազեցնելու իրենց կարօտ
300ի մօտ խեղճ' ազգատ' հիւանդ' յի-
մար' ծեր' որք Հիւանդանոցի պատասխա-
րելոց օրական պարէնին մասնակցի :

ՍԱՐԳԻՍ Մ. ՀԻՍԱՐԼԵԱՆ
1874 Մայիս 25

Ինչպէս արեւ շուրջ իւնթի
սօղունքտան հասել օլմաղ իտէ տէ պու-
քէմիք իլլինտէ ֆէնուզ պիւ սարը սու-
տան խայրէթ օլուզ ֆաքաթ պուսուռն
պաղըսը վազթը կէլմիշ վէ Լայքըմա
թէմէլ թուիթմուշ վէ պաղըսը Էթ իլէ
քէմիք արտաքնտա գալմըշ աղըլա
պաղըսը մալիւճէ օլունմադ վէ հըֆ-
օրյա Ալլահ Թաալա նուզուլ իլլէթին-
տէն վէ մերադտան միւնազատան արեւ
օլան եկէրտէն պաղըսեալընը սօղուն-
տան հասել օլան տօգուզ օն սէնէլիք
տախի օլտատա' երէն շարէսի պուլուն
մաք վէ Էօքսիւրիւկէ վէ կէօքիւս Թը-
քանիլընա պէլ կէլմէլիլի վէ մաքաթ-
տա Բէյտահ օլան ուղըլը մայապըլա
մալիւճէ վէրմէք իւզրէ Բարըլըքա
քէսրի մէջհուր Ուստա Սիմէն պուլու-
նուր Մահմադ-Ֆաշա Ճամիլինին ալ-
ուսուլտա օրթ տաաքի դահվէտէ Իք-
թիզա Էտէնիլին գահվէի մէջքիւրէ
կէլմէլէրի վէ իճապընա կէօքէ Թարիֆ
վէ Էտիլիէսինի պաղմադ իլուն պուն-
տան ագտէմ իլան Էթմիշ իտէ տէ մէջ-
քիւր իլլէթիլին իւզիւս իլուն պու-
քէրէ երէն իլան իտէր :

Վէ սըզը իլլէթի 24 սաաթտա տը-
շաքը չըդարըլըմ վէ գատըք իլլէթիլին
տէ ինքապընտա պուլունուրըլ :
Գտնընտա պատուր օլան պիլ սան-
ճը վէրիլ իտէ օնուտա ինքապընտա
պուլունուրըլ :

ՍՏՈՒԵՐԳ ՀԱՅԿԱԿԱՆԳ

ՊԵՐԹՈՒՄԵՐ

ԽՈՐԵՆ ԱՐԲԵՊԵՍԿՈՊՈՍԷ ՆԱՐ-ՊԵՅ

Գեր. Խորեն Սրբազանին բանաս-
տեղծական հանճարը ոչ միայն մեր ազ-
գին' այլ և օտար ազգաց ալ քաջա-
ժանթէ է : Վարդէնի' ու Գալստի-
պի' իւր քերթուածները' դարուս Հայ
Դրականութեան ամենէն նշանաւոր
գործերէն ըլլալը կը վկայեն բանա-
սէրը :

Այն հատորներուն գտած սիրալիլը
ընդունելութենէն քաջալերուած մենք
ալ փափաքեցանք հրատարակել դե-
ղեցիկ տպագրութեամբ ու ընտիր թըղ-

թով Սարգիս Հայկականը : որ աշխարհա-
բառ լեզուով ըլլալով, ու նիւթերն ալ
բոլորովին ազգային, մեծ յոյս ունինք
որ առաջիններէն ալ աւելի ախորժելի
պիտի ըլլան իրենց անուշ ու դիւրա-
հապանալի լեզուովն և սրտաշարժ ու
վաւրուսն ոճովը :

Մեծապատիւ Ուսանեան Էֆէնտին
այս դրքին' մէջի քանի մը երգերը կար-
դալովը' վկայած է թէ արցունքը չ'է
կրցեր բռնել : Ու Հայի անունով երգին
համար ալ բոսժ է թէ « Հայր Արսէնի
Հայի դիւցազներգութենէն շատ աւելի
կարժէ » :

Ստուերքը կը ծախուի մեր քով գի-
նէն է կէս արծաթ մէծիտ :

Դապաֆեան Եղբարք
Դրաւաճառք և Տպագրիչք

Ա. ՏԸՊԵԻ

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆԻ ԾԱԾԿԵՑԵԼՈՑ

ԿԱՍ

Պատմութիւն Թագուս գիտութեանց
որ 'ի նախնի ժամանակաց մինչև ցայսօր
ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՑ Ն. ՃԻՎԱՆԵԱՆ
Ը. ՏԵՏՐ

Տետր առ տետր կը հրատարակու
16 երեսէ բաղկացեալ գին մէն մի
տետրին 40 փարայ :

ՎԻՇՏԻ ԻՄ Ի ՖԱՐԻՉ

ՅԵՐԵՍԱՑ

ՈՍՏԱՆԻԿԻ Տ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

ՅԵՐԻՆԵԱՑ

ՆԵԱՆ Ա. ՇԻՐՎԱՆԵԱՆ

ԳԻՆ Յ ՂՐԾ.

ՌԱՍԻՆԱՑ

Մ Ի Հ Ր Դ Ս

Ողբերգութիւն Ի հինգ արարս

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՏԻՉ ՏԱՄԱՏԵԱՆ

Գին 5 զուրուշ

Կը գտնուի ամեն Հայ գրավաճա-
կաց քով և Կամրջի դիւան Պարագան

Աշխարհ ամենայնքն վէ Աւաւառ լու-
սոյ' Շնորհալինին Իքի երգիլէրին թիւրք-
ճէ թէրճիւմէսինի Հայճա պիլմէյէն
դարտաշարըմըլ իշիւն Էտիմըշ Դեր-
ճակեան Գրիգոր վարժապետ. ճիւղէ-
սինին իլմէ ալըք Երկրէյինէ մադպուլ
պիլը շէյ : Մէրճան Չարչուսինտէ Պ.
Պաղտասար վէ Մարգարեան Պ. Յա-
րութիւն քիթապլանէլէրինտէ սաթը-
լըր, ֆիլ. 40 փարայ :

ՏԷՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԻԱՆԱՏՈՒ

ՕԳՍԷՆ ԻՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Օ. ԻՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

ԵՌԻՍՈՒՅԵԱՆ-ԽԱՆ

ՎԵՐԻ ՅԱՐԿ ԹԻԻ 7